

[Foss.]

år. Man kunne mene, at den bemyndigelse, den højtærede minister ønsker med hensyn til brunkulsproduktionen, også burde gælde f. eks. med hensyn til tørv, men det er der fornuftigvis ingen der har udtalt ønske om.

Jeg tror, at jeg hermed har givet tilstrækkelig motivering for, at jeg ikke mener, der bør gribes ind overfor brunkulsproduktionen eller opsamles reserver. Jeg behøver vist ikke at give yderligere begrundelse for, at jeg på mit partis vegne ikke kan give tilslutning til den bemyndigelse, den højtærede minister her ønsker.

Kirkegaard: I bemærkningerne til lovforslaget står der et par ord om det ønskelige i at opretholde en vis begrænset produktion af brunkul, bl. a. af hensyn til beskæftigelsen. Jeg er ganske enig i denne betragtning, og jeg tror, der vil være efterspørgsel efter en sådan begrænset produktion af brunkul, formentlig hovedsagelig hos forbrugere i lejets nærhed, hvor fragttøj spiller en mindre rolle; men umiddelbart er jeg tilbøjelig til at tro, at forbruget næppe vil blive større end forsvarligt også uden lovbestemmelser. Måske er det urigtigt, men det spørgsmål synes jeg vi bør se på i et udvalg.

Tholstrup: Lovforslaget har nogle bemærkninger, som siger det, jeg sagde her for flere år siden, da jeg prøvede at overbevise de højtærede ministre om, at nu var tidspunktet inde til at forsyne sig med importeret brændsel, navnlig brændselsolie, som var billig og konkurrenceedygtig. Jeg henviste til, at det var urimeligt at tømme landet for de reserver, vi har, fordi vi kan komme i en ny afspærrings-situation. Det er dette, der bruges i bemærkningerne som indledning, og det kan jeg tilslutte mig, men lidt længere nede siges det, at brunkulsproduktionen af hensyn til beskæftigelsen ønskes fortsat i begrænset omfang. Jeg synes, at det ene modsiger det andet. Er man enig om, at vi skal bevare reserverne, skal vi dog ikke — i hvert fald ikke med nogen støtte — fremme eller holde vedlige en produktion, som udtømmer disse reserver.

De beskæftigelsesmæssige grunde kan

selvfølgelig opfattes på to måder. Måske mener den højtærede handelsminister, at man i en afviklingsperiode ikke ønsker pludselig at sige, at nu må der ikke produceres flere brunkul. Der er måske en brunkulsby med nogle arbejdere, som ikke umiddelbart kan gå hen et andet sted og få noget at bestille; det kunne man gå med til. Men hvis der sigtes på en senere udvidelse, på, at man f. eks. kunne tænke sig at benytte brunkulsproduktionen som nødhjælpsarbejde, må jeg stritte imod, for nødhjælpsarbejde, som er uproduktivt, har ikke vor sympati. Derfor må jeg se på lovforslaget med noget forbehold og afvente, hvad der måtte komme ud af den udvalgsbehandling, som det åbenbart skal igennem.

Landbrugsministeren (Smørum): Jeg beklager, at det ikke ser ud til, at der kan opnås tilstrækkelig tilslutning til lovforslagets gennemførelse. Jeg tror, at der foreligger nogen misforståelse. Når det siges, at denne sag er af ringe beskæftigelsesmæssig betydning, må jeg naturligvis give det ærede medlem hr. Holmberg ret i, at det at beskæftige 500 mand ved brunkulsproduktion er ikke noget stort spørgsmål, men det betyder dog meget for de pågældende arbejdere på en egn, hvor de ikke har andet end denne beskæftigelse, og hvor der i forvejen er meget stor arbejdsløshed. Brunkulsproducenterne ønsker denne lovgivning fortsat, vi er vel allesammen enige om, at det er fornuftigt, at staten har hånd i hank med denne kulbrydning, og vi har set, at de indenlandske brændselsreserver, både brunkul og tørv, har haft stor betydning for vort land i vanskelige tider. Der er derfor god grund til at økonomisere med de brunkulsforekomster, der er tilbage, og jeg mener, at landbrugsministeriet fremdeles bør have hånd i hank med udnyttelsen af landets brunkulslejer. Det er vigtigt, at der ikke ødsles uforsvarligt med brunkullene, og hvis der gives fuldstændig frihed på dette område, er det givet, at man først og fremmest vil udnytte de lejer, hvor det er lettest at komme til, og måske på den måde vanskeliggøre fremtidig udnyttelse.

Jeg kan ikke se, at der er nogen modsætning mellem det, at vi ønsker at bevare de brændselsreserver, vi har i disse brun-